

Kara śmierci w 2010 roku

29 marca 2011

Po ostatnich 10 latach postępu na drodze ku abolicji coraz mniej krajów utrzymuje karę śmierci, stwierdziła Amnesty International w swoim nowym raporcie Wyroki śmierci i egzekucje w 2010 roku.

Na przestrzeni ostatnich 10 lat 31 krajów wykreśliło karę śmierci ze swoich kodeksów karnych lub przestało ją stosować w praktyce. Jednak Chiny, Iran, Arabia Saudyjska, Stany Zjednoczone i Jemen pozostają w czołówce państw wykonujących egzekucje. Niektóre z nich przeprowadzane są w jednoznacznej sprzeczności z międzynarodowym systemem ochrony praw człowieka.

Liczba egzekucji zarejestrowana przez Amnesty International w 2010 roku spadła z co najmniej 714 straconych w 2009 roku do co najmniej 527 w 2010, wyłączając Chiny. Podejrzewa się, że władze chińskie przeprowadziły w 2010 roku tysiące egzekucji, jednak dane dotyczące stosowania kary śmierci pozostają w Chinach utajnione.

– Ta mniejszość państw, które nadal systematycznie stosują karę śmierci była odpowiedzialna za tysiące egzekucji w 2010 roku, sprzeciwiając się ogólnoświatowej tendencji w stronę abolicji kary śmierci – powiedział Salil Shetty, Sekretarz

Generalny Amnesty International. – Choć liczba wykonywanych egzekucji maleje, nadal niektóre kraje orzekają karę śmierci za przestępstwa dotyczące narkotyków, przestępstwa gospodarcze, stosunki seksualne między dorosłymi za obopólną zgodą, czy bluźnierstwo, łamiąc międzynarodowe prawodawstwo, które zabrania stosowania kary śmierci z wyjątkiem najpoważniejszych przestępstw.

Dwa regiony na świecie: Azja i Bliski Wschód są odpowiedzialne za najwięcej egzekucji.

Chiny w 2010 roku zastosowały karę śmierci wobec tysięcy ludzi za różnorodne przestępstwa, w tym wykroczenia bez użycia przemocy. Ponadto, orzekano karę śmierci po postępowaniach, które nie spełniały międzynarodowych standardów sprawiedliwego procesu.

Znaczna część egzekucji i wyroków śmierci w 2010 roku w Chinach, Egipcie, Indonezji, Iranie, Laosie, Libii, Malezji, Tajlandii, Zjednoczonych Emiratach Arabskich, Arabii Saudyjskiej i Jemenie była zasądzona za przestępstwa narkotykowe.

Iran, Pakistan, Arabia Saudyjska, Sudan i Zjednoczone Emiraty Arabskie w 2010 roku ignorowały międzynarodowe zakazy i orzekły karę śmierci wobec osób, które w momencie popełnienia przestępstwa nie miały ukończonych 18 lat.

Raport Amnesty International zwraca także uwagę na przypadki cofnięcia się na drodze do abolicji. W 2010 roku w 6 krajach wykonano egzekucje po dłuższej przerwie w stosowaniu kary śmierci, a w jednym kraju rozszerzono zakres jej orzekania.

– Pomimo kilku negatywnych akcentów, 2010 rok zbliżył nas do ogólnoświatowej abolicji. Prezydent Mongolii ogłosił moratorium na stosowanie kary śmierci, co jest ważnym pierwszym krokiem w kraju, gdzie kara śmierci jest traktowana jako tajemnica państwowa. Już po raz trzeci i przy większym poparciu niż kiedykolwiek wcześniej, Zgromadzenie Ogólne ONZ

weszczało do globalnego moratorium na egzekucje – powiedział Salil Shetty.

Od 2003 roku mniej niż połowa krajów, utrzymujących karę śmierci, wykonała egzekucje. O mniej niż jednej trzeciej wiadomo, że wykonywała egzekucje każdego roku w ciągu ostatnich 4 lat.

– Każdy kraj, który wciąż stosuje karę śmierci, sprzeciwia się międzynarodowemu prawodawstwu oraz organom ONZ zajmującym się prawami człowieka, które konsekwentnie podtrzymują, że abolicja jest celem, do którego powinno się dążyć. Świat wolny od kary śmierci jest nie tylko możliwy, ale jest nieunikniony – powiedział Salil Shetty. – Pytanie tylko, ile czasu zajmie jego osiągnięcie?

W Stanach Zjednoczonych, jedynym kraju w obu Amerykach wykonującym egzekucje, orzeczono w 2010 roku co najmniej 110 wyroków śmierci. Jest to jednak około trzykrotnie mniej niż w połowie lat 90. Ponadto, w marcu 2011 roku Illinois jako 16 stan USA wprowadziło abolicję kary śmierci.

W 2010 roku Amnesty International nie była w stanie potwierdzić całościowych statystyk stosowania kary śmierci w Chinach, Malezji, Korei Północnej, Singapurze i Wietnamie, jednak wiadomo, że we wszystkich tych krajach wykonywane były egzekucje. Dostępne informacje z 5 innych państw regionu potwierdzają 82 wykonane egzekucje w Azji.

11 państw zasądziło wyroki śmierci, ale nie wykonało egzekucji w 2010 roku: Afganistan, Brunei, Indie, Indonezja, Laos, Malediwy, Birma, Pakistan, Korea Południowa, Sri Lanka i Tajlandia.

Na Wyspach Australii i Oceanii nie było przypadków orzeczenia ani wykonania kary śmierci.

W styczniu 2010 roku prezydent Mongolii ogłosił moratorium na egzekucje z perspektywą abolicji kary śmierci.

Po zaniechaniu wykonywania kary śmierci w 2009 roku (pierwszy rok bez egzekucji w Europie i byłym ZSRR), w marcu 2010 roku władze białoruskie przeprowadziły dwie egzekucje. Trzy inne wyroki śmierci zostały tam orzeczone w 2010 roku.

Na całym Bliskim Wschodzie i w Afryce Północnej zostało zarejestrowanych mniej wyroków śmierci w 2010 niż w 2009 roku. Jednakże, kary śmierci orzekane były często po niesprawiedliwych procesach i za przestępstwa, takie jak handel narkotykami czy cudzołóstwo, które nie mieszczą się w kategorii „najpoważniejszych przestępstw” i tym samym karanie ich egzekucją jest niezgodne z prawem międzynarodowym.

W Algierii, Jordanie, Kuwejcie, Libanie, Maroko/Saharze Zachodniej, Tunezji i Zjednoczonych Emiratach Arabskich zostały zasądzone wyroki śmierci, ale egzekucje nie zostały przeprowadzone.

Władze Iranu potwierdziły egzekucje 252 osób w 2010 roku, w tym pięciu kobiet i jednego nieletniego. Amnesty International posiada wiarygodne informacje o ponad 300 innych egzekucjach, które nie zostały oficjalnie potwierdzone, w większości w więzieniu Vakilabad w Mashhadzie. Większość dotyczyła skazanych za domniemane przestępstwa narkotykowe. 14 osób zostało straconych publicznie. Liczba nadal orzekanych wyroków śmierci jest wciąż wysoka.

W 2010 roku Gabon, jako 16 państwo z Unii Afrykańskiej, ogłosił abolicję kary śmierci.

Wiadomo o 4 krajach Afryki Subsaharyjskiej, w których w 2010 roku wykonano egzekucje: Botswana (1), Gwinea Równikowa (4), Somalia (co najmniej 8) i Sudan (co najmniej 6).

Tłumaczenie: Magdalena Grządkowska

Zdjęcie: [Cole Young](#)

Źródło: [Amnesty International](#)